

Vybavenie vozidla xenónovými svetlometmi

(aktualizované 3.1.2014)

Svetlomety, ktorých svetelným zdrojom je xenónová výbojka, sú dnes už bežne dostupnou výbavou vozidiel strednej triedy a samozrejmosťou vo vozidlách vyššej triedy. Objektívne výhody, ktoré vodičovi nimi vybaveného vozidla poskytujú, alebo v mnohých prípadoch skôr snaha vylepšiť vzhľad vozidla, žiaľ naďalej býva motiváciou pre nelegálne úpravy automobilov spočívajúce v náhrade pôvodných svetlometov za xenónové. Napriek rýchlemu pokroku v oblasti LED technológií naďalej pokračuje aj vývoj výbojkových svetelných zdrojov. Aktuálnou novinkou v tejto oblasti sú xenónové výbojky s nižším svetelným tokom oproti doterajším. Vďaka priaznivej cene ich výrobcovia ponúkajú aj pre vozidlá nižšej triedy a preto sa s nimi možno na cestách stretnúť čoraz častejšie.

Pre svetelné zariadenia vozidiel sa v Slovenskej republike vyžaduje európske schválenie, a to buď podľa predpisov EHK OSN, alebo podľa smerníc EÚ/ES/EHS. Schválené svetelné zariadenia sú označené príslušnou schvaľovacou značkou. V blízkosti schvaľovacej značky svetlometu sa nachádzajú ďalšie symboly a označenia popisujúce okrem iného aj to, aký svetelný zdroj má byť v danom prípade použitý. Práve podľa označenia svetlometov pri schvaľovacej značke sú pri technických kontrolách odhaľované najjednoduchšie prípady nelegálnych úprav svetlometov spočívajúcich v náhrade pôvodných halogénových žiaroviek xenónovými výbojkami. Legálnym spôsobom ako vozidlo dodatočne vybaviť xenónovými svetlometmi je odborná montáž sady (systému) xenónových svetlometov, ktorá je na tento účel a pre konkrétny typ vozidla schválená a spĺňa všetky požadované kritériá.

Zo schvaľovacích predpisov upravujúcich podmienky montáže zariadení na osvetlenie a svetelnú signalizáciu vozidiel okrem iného vyplýva, že montáž stretávacích svetlometov so svetelným zdrojom, ktorý má svetelný tok vyšší ako 2000 lúmenov, je možná výhradne v kombinácii so schváleným zariadením na čistenie svetlometov a zariadením na automatické prispôbenie sklonu svetlometov zaťažaniu vozidla. Dôvodom týchto požiadaviek je, že nečistoty na krycom skle rozptyľujúce svetelné lúče alebo nesprávne nastavený sklon stretávacích svetlometov môžu spôsobiť oslnenie ostatných účastníkov cestnej premávky, obzvlášť nepríjemné a nebezpečné práve pri svetlometoch svietiacich s vyšším svetelným tokom. Svetelný tok vyšší ako 2000 lúmenov má väčšina xenónových výbojok a LED svetelných zdrojov používaných v stretávacích svetlometoch vozidiel.

Na novších vozidlách niektorých výrobcov sa možno stretnúť aj so svetlometmi schválenými so xenónovou výbojkou (napr. typu D5S alebo DLS a pod.), ktorej svetelný tok neprevyšuje 2000 lúmenov. Zariadenie na automatickú reguláciu sklonu ani zariadenie na čistenie svetlometov sa v takomto prípade nevyžadujú.

Keďže vybavenie vozidla xenónovými svetlometmi sa do osvedčenia o evidencii časti I ani osvedčenia o evidencii časti II nevyznačuje, v prípade pochybností možno prehliadkou príslušných častí vozidla v odbornom servise preveriť, či nejde o nepovolenú úpravu vozidla, a to najmä pri kúpe staršieho vozidla s xenónovými výbojkami v svetlometoch.

[Zákon č. 725/2004 Z. z.](#) o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 21 ods. 2 písm. b) zakazuje v premávke na pozemných komunikáciách prevádzkovať vozidlo, ktoré sa nezhoduje so schváleným typom, alebo na ktorom boli vykonané neoprávnené zásahy do systému, komponentu alebo samostatnej technickej jednotky, alebo ktoré je dodatočne vybavené neschváleným systémom, komponentom alebo samostatnou technickou jednotkou. Ak sa zistí, že k takejto úprave vozidla prišlo, môže byť prevádzkovateľovi vozidla okresným úradom uložená pokuta 332 eur podľa § 107 ods. 3 zákona a vozidlo v konečnom dôsledku podľa § 24 ods. 3 zákona vyradené z premávky na pozemných komunikáciách natrvalo. Tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na náhradu pôvodného svetelného zdroja halogénových svetlometov za xenónové výbojky.

TESTEK, poverená technická služba technickej kontroly vozidiel